

TRAFICOM

Transport- och kommunikationsverket

Informationstillfälle om utsläppshandeln för sjöfarten

30.11.2023

Satu Kuurma

Utsläppshandel

→ **Sjötransporter som en del av EU:s utsläppshandelsystem**

Lagstiftningen

Täckning

Ansvarsinstanser

Uppföljning, rapportering och verifiering av utsläpp

Sammanfattning

Sjötransporter som en del av EU:s utsläppshandelssystem

- ▶ Sjötransporter kommer att integreras i EU:s nuvarande utsläppshandelssystem från och med 2024.
- ▶ Sjötransporter får inga egna utsläppsrätter, utan de integreras fullständigt i utsläppshandeln för fasta anläggningar.
- ▶ Utsläppshandeln Cap and Trade:
  - ▶ Cap: Tak för utsläppen i enlighet med målen. Ett motsvarande antal utsläppsrätter ska utfärdas.
  - ▶ Trade: Aktörerna köper och säljer utsläppsrätter fritt.
  - ▶ Aktörerna överlämnar regelbundet ett antal utsläppsrätter som motsvarar deras utsläpp.
- ▶ Utsläppen inom utsläppshandeln ska minska med 62 procent senast 2030 jämfört med utsläppsnivån 2005.
- ▶ Utsläppsminskningarna genomförs där de är mest kostnadseffektiva.

Sjötransporter som en del av EU:s utsläppshandelssystem

- ▶ Infasning av ibruktagandet för sjötransporter *:
  - ▶ 2024: utsläppsrätterna överlämnas till 40 procent av utsläppen
  - ▶ 2025: utsläppsrätterna överlämnas till 70 procent av utsläppen
  - ▶ 2026: utsläppsrätterna överlämnas till 100 procent av utsläppen

Utsläppshandel

Sjötransporter som en del av EU:s utsläppshandelssystem

→ **Lagstiftningen**

Täckning

Ansvarsinstanser

Uppföljning, rapportering och verifiering av utsläpp

Sammanfattning

EU-lagstiftning och finsk lagstiftning

Utsläppshandelsdirektivet, ändringarna gäller från och med 6/2023

- ▶ *EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2023/959 om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen och beslut (EU) 2015/1814 om upprättande och användning av en reserv för marknadsstabilitet för unionens utsläppshandelssystem*

MRV-förordningen, ändringarna gäller från och med 6/2023

- ▶ *EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2023/957 om ändring av förordning (EU) 2015/757 i syfte att inkludera sjöfartsverksamhet i EU:s utsläppshandelssystem och för övervakningen, rapporteringen och verifieringen av utsläpp av ytterligare växthusgaser och utsläpp från ytterligare fartygstyper*

Genomförandeakter och delegerade akter, publikation 12/2023, ikraftträdande 1/2024

- ▶ Gäller bland annat detaljerade regler för uppföljning, rapportering och verifiering av utsläpp.

Regeringens proposition 71/2023 rd, avsedd att träda i kraft 1/2024

- ▶ Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ny lag om utsläppshandel och ändring av 2 § och 33 § i lagen om biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen

Kommissionens delegerade akter *

Europeiska kommissionen har godkänt tre delegerade akter som granskas av Europaparlamentet och rådet. De publiceras och träder i kraft innan årets slut om det inte uppstår någon opposition.

- ▶ Commission delegated regulation amending Regulation (EU) 2015/757 as regards the rules for monitoring greenhouse gas emissions and other relevant information from maritime transport;
- ▶ Commission delegated regulation supplementing Regulation (EU) 2015/757 as regards the rules for reporting and submission of the aggregated emissions data at company level;
- ▶ Commission delegated regulation on the verification activities, accreditation of verifiers and approval of monitoring plans by administering authorities pursuant to Regulation (EU) 2015/757.

Kommissionens genomförandeakter *

Godkänd av kommissionen :

- ▶ den 26 oktober 2023: Kommissionens genomförandeförordning om identifiering av angränsande containeromlastningshamnar i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG (C/2023/7122)
- ▶ den 22 november 2023: Kommissionens genomförandeförordning om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller administration av rederier av administrerande myndigheter för ett rederi (C/2023/7831)

Climate Change Committee har förordat, väntar på kommissionens officiella godkännande:

- ▶ Commission implementing regulation amending Implementing Regulation (EU) 2016/1927 on templates for monitoring plans, emissions reports and documents of compliance.

Under beredning:

- ▶ the list of attribution of shipping companies to administering authorities (Godkänns före 1.2.2024)
- ▶ the list of small islands and transnational routes under Public Service Obligation or Contract subject to specific derogations pursuant to Article 12(3-d) and (3-c) of the ETS Directive (Godkänns före slutet av 2023)

Utsläppshandel

Sjötransporter som en del av EU:s utsläppshandelssystem

Lagstiftningen

→ **Täckning**

Ansvarsinstanser

Uppföljning, rapportering och verifiering av utsläpp

Sammanfattning

Utsläppshandelns täckning: fartyg och VHG

Fartyg

- ▶ Från och med 2024: fartyg som transporterar gods och passagerare i kommersiellt syfte
- ▶ Från och med 2027: offshorefartyg
- ▶ Storleksgräns bruttodräktighet $GT \geq 5\ 000$ ton

Växthusgaser

- ▶ Från och med 2024 CO_2
- ▶ Från och med 2026 CH_4 och N_2O

VHG: växthusgas
 CO_2 : koldioxid
 CH_4 : metan
 N_2O : dikväveoxid

Utsläppshandelns geografiska täckning

Geografisk täckning *

- ▶ 100 procent av utsläppen av fartyg under resan mellan hamnar i EU-länder
- ▶ 100 procent av utsläppen av fartyg i hamnar i EU-länder
- ▶ 50 procent av utsläppen av fartyg under resan mellan en hamn i ett EU-land och en hamn i ett tredje land

Definition av anlöpshamn *

”Anlöpshamn”

- ▶ Hamn där ett fartyg lägger till för att lasta eller lossa gods
- ▶ Hamn där passagerare kan gå ombord eller lämna fartyget
- ▶ Hamn där ett offshorefartyg lägger till för att avlösa sin besättning

Uppehåll som inte räknas med

- ▶ Uppehåll enbart för att tanka eller fylla på varor
- ▶ Uppehåll för att avlösa personal på ett annat fartyg än ett offshorefartyg
- ▶ Uppehåll för att angöra en torrdocka eller reparera fartyget, dess utrustning, eller både och
- ▶ Uppehåll i hamn för att fartyget behöver assistans eller befinner sig i en nödsituation
- ▶ *Uppehåll för omlastning mellan fartyg utanför hamnen*
- ▶ Uppehåll endast för att ta skydd från dåligt väder eller för att detta krävs på grund av sök- och räddningsinsatser
- ▶ *Uppehåll av containerfartyg i en närliggande containeromlastningshamn (uppräknat i den kommande genomförandeakten)*

Undantag som gäller sjötransporter

- ▶ Fartyg som hör till isklasserna IA och IA Super: 5 procent lättnad för utsläppsrätter som ska överlämnas.
- ▶ Med medlemslandets beslut passagerarfartygs- och ropax-fartygstrafik mellan landets fastland och en ö (inte kryssningsfartyg).
  - ▶ Möjligt för öar med mindre än 200 000 fasta invånare.
  - ▶ Regeringens proposition 71/2023 rd: undantag mellan finländska fastlandet och Åland.
- ▶ De yttersta randområdena
- ▶ Förpliktelse vid allmän trafik som överskrider statsgränserna

Undantagen gäller till och med den 31 december 2030

Utsläppshandel

Sjötransporter som en del av EU:s utsläppshandelssystem

Lagstiftningen

Täckning

→ **Ansvarsinstanser**

Uppföljning, rapportering och verifiering av utsläpp

Sammanfattning

Rederi

Definition av rederi *

- ▶ fartygsägaren ELLER
- ▶ någon annan organisation eller person, såsom den driftsansvarige eller den som hyr fartyget utan besättning, som har övertagit fartygsägarens ansvar för fartygets drift och som genom att ta på sig detta ansvar har gått med på att överta alla skyldigheter och allt ansvar som följer av de internationella organisationsreglerna för säker drift av fartyg och för förhindrande av förorening, fastställda i bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 336/2006 (*)

Anmälan om rederi till den administrerande myndigheten

- ▶ Kommissionens genomförandeförordning om regler för tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG vad gäller administration av rederier av administrerande myndigheter för ett rederi, ger anvisningar.

Rederiets skyldigheter

- ▶ Uppföljning och rapportering av utsläpp i enlighet med MRV-förordningen och utsläppshandelsdirektivet
- ▶ Överlämnande av utsläppsrapporter

Kontrollör

Kontrollören bedömer överensstämmelse med kraven:

- ▶ Fartygsspecifik övervakningsplan
- ▶ Fartygsspecifik utsläppsrapport
- ▶ Sammanlagda utsläppsuppgifter på rederinivå

EU-lagstiftningen

- ▶ MRV-förordningen: Kapitel III verifiering och ackreditering
- ▶ Delegerad akt enligt MRV-förordningen

Regeringens proposition 71/2023 rd

- ▶ Godkännande av en kontrollör för handeln med utsläppsrätter för sjöfart ska sökas hos Transport- och kommunikationsverket.
- ▶ Transport- och kommunikationsverket godkänner rederiernas kontrollör på basis av beslutet och certifikatet som ackrediteringsenheten har utfärdat.

Administrerande myndighet för ett rederi

Definition *

- ▶ Ett rederi som är registrerat i en medlemsstat: den medlemsstat i vilken rederiet är registrerat
- ▶ Ett rederi som inte är registrerat i en medlemsstat: den medlemsstat där rederiet hade det största uppskattade antalet hamnanlöp från resor som utfördes av det rederiet under de föregående fyra övervakningsåren och som omfattades av det tillämpningsområde som anges i artikel 3ga
- ▶ Ett rederi som inte är registrerat i en medlemsstat och som inte utförde någon resa som omfattas av det tillämpningsområde som anges i artikel 3ga: den medlemsstat där ett av rederiets fartyg påbörjade eller avslutade sin första resa som omfattas av det tillämpningsområde som anges i den artikeln

Regeringens proposition 71/2023 rd

- ▶ Transport- och kommunikationsverket Traficom ska vara den administrativa myndigheten för rederierna: myndighetsuppgifter i anknytning till övervakning, verifiering och rapportering av utsläpp

(Energimyndigheten skulle vara registermyndighet och auktionsförrättare)

Utsläppshandel

Sjötransporter som en del av EU:s utsläppshandelssystem

Lagstiftningen

Täckning

Ansvarsinstanser

→ **Uppföljning, rapportering och verifiering av utsläpp**

Sammanfattning

Se diagrammet över MRV-förordningens och ETS-förordningens omfattning: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport/reducing-emissions-shipping-sector/faq-maritime-transport-eu-emissions-trading-system-ets_en

EU ETS Extension to Maritime Transport

Introduction Timeline

	2023	2024	2025	2026	2027	2028 +
Ship sizes and types		MRV review		ETS review		
Cargo / passenger ships* (5000 + GT)	Under MRV scope	Under MRV and EU ETS scope	First surrendering year on 2024 emissions	Under MRV and EU ETS scope	Under MRV and EU ETS scope	Under MRV and EU ETS scope
Offshore ships (5000 + GT)	—	—	Under MRV scope	Under MRV scope	Under MRV and EU ETS scope	First surrendering year on 2027 emissions
Offshore and general cargo ships (400 - 5000 GT)	—	—	Under MRV scope	Under MRV scope	Inclusion in the EU ETS to be considered as part of the ETS review	
Greenhouse Gases						
Carbon dioxide (CO₂)	Under MRV scope	Under MRV and EU ETS scope	Under MRV and EU ETS scope	Under MRV and EU ETS scope	Under MRV and EU ETS scope	Under MRV and EU ETS scope
Methane (CH₄) and Nitrous Oxide (N₂O)	—	Under MRV scope	Under MRV scope	Under MRV and EU ETS scope	Under MRV and EU ETS scope	Under MRV and EU ETS scope

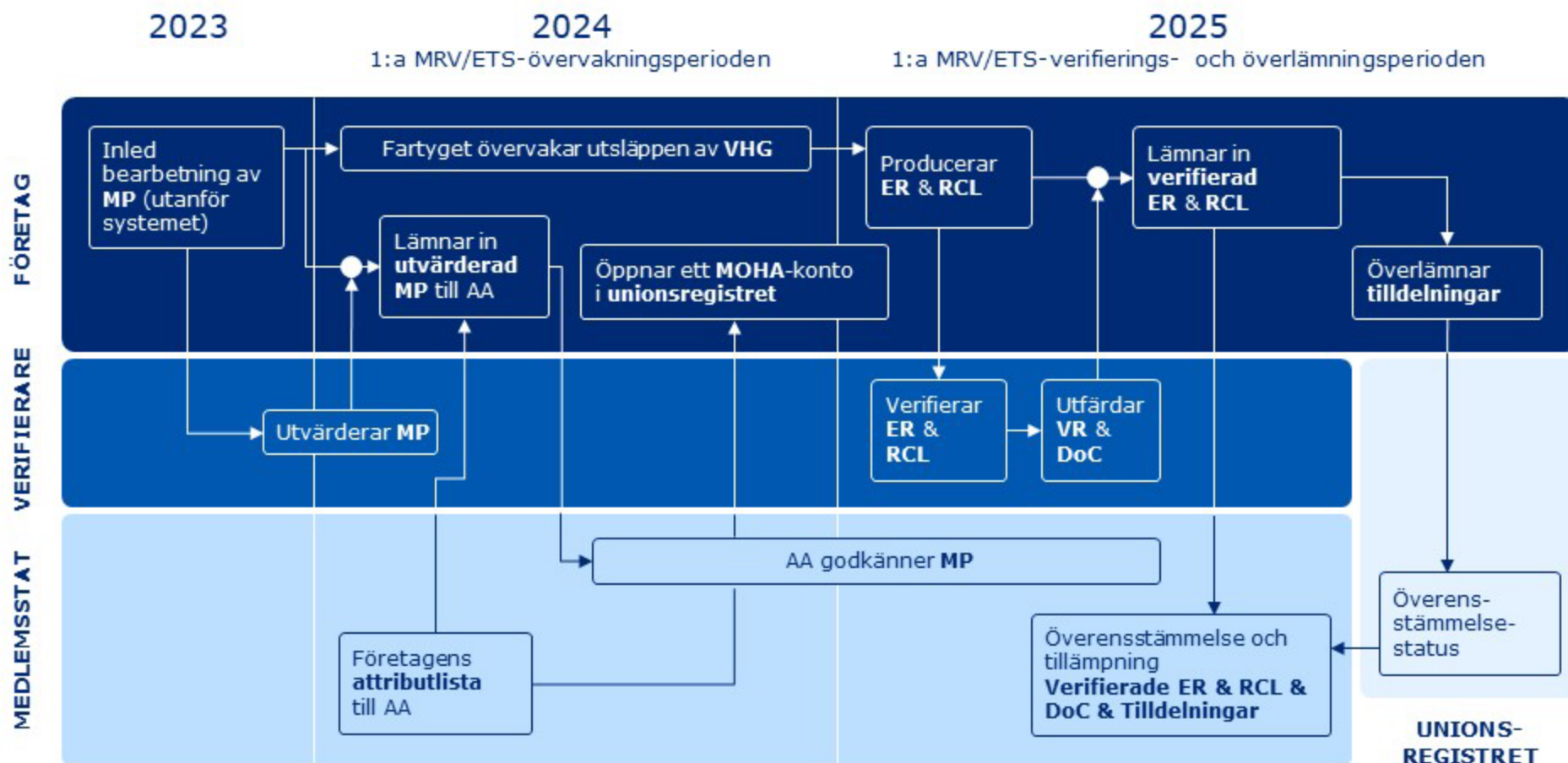

*Ships already covered today by the EU MRV regulation | Under MRV scope | Under MRV and EU ETS scope

Processöversikt

Bild från CLIMA DG:s och EMSA:s evenemang 'Extension of the EU Emissions Trading System (ETS) to the maritime transport sector, 24.11.2023'.
Kommer snart att offentliggöras.

FÖRKORTNINGAR:

- **AA = Administering Authority**
Administrativ myndighet
- **DoC = Document of Compliance**
Dokument om överensstämmelse
- **ER = Emission Report**
Utsläppsrapport
- **GHG = VHG (svenska) Växthusgas**
- **MOHA = Maritime operator holding account**
Depåkonto för sjöfartsoperatör
- **MP = Monitoring Plan**
Övervakningsplan
- **RCL = Report at Company Level**
Rapport på företagsnivå
- **VR = Verification report**
Verifieringsrapport

Övervakning av utsläppen

Regler för övervakning av utsläpp

Delegerad akt: COMMISSION DELEGATED REGULATION amending Regulation (EU) 2015/757 of the European Parliament and of the Council as regards the rules for monitoring greenhouse gas emissions and other relevant information from maritime transport

- ▶ Regler för beräkning av VHG-utsläpp
- ▶ Standardemissionsfaktorer
- ▶ Fastställande av VHG-utsläpp: alternativ och direkta utsläppsmätningar som grundar sig på uppföljning av bränsleförbrukningen

Övervakningsplan

- ▶ Görs i systemet THETIS-MRV. (Genomförandeförordning gällande grunden av planen)
- ▶ Alla fartyg som omfattas av tillämpningsområdet: den verifierade övervakningsplanen ska lämnas in till den administrativa myndigheten **senast den 1 april 2024**. För fartyg som börjar omfattas av MRV-förordningen efter den 1 januari 2024, ska planen lämnas in tre månader efter fartygets första hamnanlöp i ett EU-land.
- ▶ Ändringar i övervakningsplanen: ska verifieras och godkännas

MRV/ETS: Beräkning av utsläpp

MRV-förordningens omfattning

- ▶ Man beaktar utsläpp från bränsleanvändning (förbränning, diffusa utsläpp)
- ▶ CO₂: Emissionsfaktorer baserade på bränslets kemiska sammansättning. Man beaktar alltså inte kolets ursprung.

Rapportering av utsläpp i anslutning till utsläppshandeln

- 1) Emissionsfaktor noll för biodrivmedel när de förutsatta kriterierna uppfylls
- 2) Separat definition av emissionsfaktorer för RFNBO och RCF
- 3) 50 procent avdrag vid resor mellan EU-länder och tredje länder
- 4) Utsläpp av återvunnet kol är noll när de förutsatta kriterierna uppfylls
- 5) Undantag i anknytning till vissa rutter
- 6) 5 procent avdrag för fartyg i isklasserna IA och IA Super
- 7) Åren 2024–2025 phase-in-avdrag

Biobränslen och andra alternativa bränslen

I utsläppshandelssystemet säkerställs enhetlig praxis för olika sektorer emissionsfaktorer vid användning av biomassa samt RFNBO- och RCF-bränslen.

Biobränslen

- ▶ Förbränning av biomassa: CO₂-emissionsfaktorn är noll om biomassan uppfyller kraven i direktivet om förnybar energi *

RFNBO- och RCF-bränslen

- ▶ Emissionsfaktorerna kommer att fastställas senare i genomförandeförordningarna.

- **CO₂**: koldioxid
- **RFNBO**: Renewable Fuels of Non-Biological Origin
- **RCF**: Recycled

CO₂ återvinning ombord på fartyget¹

Utsläppsrätter överlämnas inte för följande utsläpp:

- ▶ Utsläppen tas tillvara och överförs till anläggningen för lagring i enlighet med CCS-direktivet ²
- ▶ Utsläppen tas tillvara och utnyttjas så att de blir permanent kemiskt bundna till produkten så att de inte kommer ut i atmosfären. (Genomförandeförordning under utveckling.)

Rapportering av utsläpp

Årligen från och med 2025, ska lämnas i senast den 31 mars

- ▶ Fartygsspecifika verifierade utsläppsrapporter
- ▶ Verifierade sammanlagda utsläppsuppgifter på rederinivå

Utsläppsrapporternas innehåll och form

- ▶ MRV-förordningen
- ▶ Delegerad akt om regler för rapportering och inlämning av utsläppsuppgifter på bolagsnivå
- ▶ I genomförandeförordning fastställs mallar

Utsläppen rapporteras i systemet THETIS-MRV

Utsläppshandel

Sjötransporter som en del av EU:s utsläppshandelssystem

Lagstiftningen

Täckning

Ansvarsinstanser

Uppföljning, rapportering och verifiering av utsläpp

→ **Sammanfattning**

Sammanfattning

- ▶ Sjötransporter som en del av EU:s utsläppshandelssystem från och med 2024
- ▶ Omfattning
  - ▶ Fartyg som transporterar gods och passagerare i kommersiellt syfte
  - ▶ Fartygets bruttodräktighet $GT \geq 5\,000$ eller $GT > 5\,000$ ton
- ▶ Övervakningsplaner
  - ▶ Den verifierade övervakningsplanen ska lämnas in till den administrativa myndigheten för godkännande senast den 1 april 2024. (Ska ta hänsyn till CH_4 - och N_2O -utsläpp!)
  - ▶ I fortsättningen ska även verifierade ändringar godkännas av den administrativa myndigheten
- ▶ Verifierade fartyg- och bolagsspecifika utsläppsrapporter lämnas in årligen senast den 31 mars från och med 2025.
- ▶ Mer information sammanställt: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/transport/reducing-emissions-shipping-sector/faq-maritime-transport-eu-emissions-trading-system-ets_en

Tack

Satu.Kuurma@traficom.fi